

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 25CoP/14/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2320201236
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 06. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Spálová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2021:2320201236.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Ľubica Spálová a sudcov: JUDr. Anton Jaček a JUDr. Peter Duman, v mimosporovej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: Z. Z., nar. X.X.XXXX, adresa S., S. XXX/XX, v konaní zastúpené procesným opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Galanta, dieťa rodičov - matky: O. N., nar. X.X.XXXX, adresa N. XXX, prechodne C., C. XXX/X, zastúpenej advokátkou: JUDr. Alexandra Machanová, so sídlom Senec, Mierové nám. 19 a otca: Q. Z., nar. XX.X.XXXX, adresa S., S. XXX/XX, zastúpeného advokátkou: JUDr. Lucia Sukupová, so sídlom Trnava, Františkánska 5, o návrhu matky na zmenu úpravy výkonu práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu, na odvolanie matky proti rozsudku Okresného súdu Galanta č.k. 19P/52/2020-160 zo dňa 17.9.2020, takto

rozhodol:

- I. Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdzuje.
- II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. návrh matky (ktorým sa domáhala, aby súd zmenil striedavú starostlivosť rodičov o maloletého tak, že dieťa bude zverené do jej osobnej starostlivosti, otec bude zaviazaný prispievať výživným na maloletého 150,- Eur mesačne a zároveň bude upravený styk otca s maloletým) v celom rozsahu zamietol a vo výroku II. vyslovil, že účastníci nemajú právo na náhradu trov konania.

2. Pri rozhodovaní súd prvej inštancie vychádzal zo skutkového stavu, ako ho zistil z vykonaného dokazovania, pričom situáciu na strane maloletého Z. vyhodnotil tak, že maloletý v školskom roku 2019/20 navštevoval 2. ročník základnej školy v S., v školskom roku 2020/21 tretí ročník. Je zdravý. Podľa tvrdenia otca mal navštevoval logopéda. Mesačné výdavky: pomerná časť výdavkov na bývanie u oboch rodičov, strava 200 Eur, cestovné do školy z C. do S. a späť 85 Eur, oblečenie 30 Eur, hygiena 15 Eur, 16 Eur/pol rok za výtvarnú - 2,67 Eur/mesiac, ZRPŠ 12 Eur/rok - 1 Eur/mesiac, družina 10 Eur/mesiac, bez výdavkov na bývanie je to mesačne suma 343,67 Eur. Podľa názoru súdu je položka na stravu pre dieťa vo veku mal. Z. nadhodnotená, pričom za primeranú výšku, s ohľadom na príjmovú situáciu rodičov, považoval najviac 150 Eur mesačne. Na základe uvedeného sú pravidelné nevyhnutné výdavky na mal. (bez výdavkov na bývanie) približne 300 Eur mesačne. Situáciu na strane matky maloletého súd vyhodnotil tak, že je na rodičovskej dovolenke s mal. Q., nar. XX.XX.XXXX, druhým spoločným synom účastníkov. Je poberateľkou rodičovského príspevku v sume 270 Eur a prídavkov na deti vo výške 49,90 Eur. Je zdravá. Otec je zaviazaný platiť na výživu mal. Z. sumou 50 Eur mesačne a na mal. Q. sumou 150 Eur mesačne. Rozsudkom tunajšieho súdu č.k. 19Pc/17/2020-140 zo dňa 24.08.2020 (právoplatným dňa 07.09.2020) bol otec zaviazaný k plateniu príspevku na výživu rozvedenej manželky v sume 40 Eur mesačne s účinnosťou od 26.03.2020 do ukončenia rodičovskej dovolenky, t.j.

do 12.11.2020. Príjem matky ustálil (bez súdom stanoveného výživného na obe deti) vo výške 359,90 Eur mesačne. Matka žije v spoločnej domácnosti s priateľom v obci C. v jeho byte. Náklady na bývanie matky a dvoch detí sú 100 Eur, na stravu pre matku a synov 300 Eur, drogéria 20 Eur, oprava auta 20 Eur. Výdavky na mal. Q. sú sunar a strava 100 Eur, plienky 25 Eur, hygiena 15 Eur, oblečenie 30 Eur. Náklady partnera sú: bývanie vrátane splátky hypot. úveru 183 Eur, plyn 30 Eur, elektrina 26 Eur, digi TV a wifi 65 Eur. Je zamestnancom spoločnosti Peugeot s čistou mzdou od 11/2019 do 06/2020 vo výške 527,45 Eur. Podľa udania matky je jeho príjem cca 850 Eur mesačne. Má vyživovaciu povinnosť na mal. dieťa a má súdom stanovenú vyživovaciu povinnosť v sume 125 Eur mesačne. Podľa zistenej situácie na otca maloletého, tento žije v S. v rodinnom dome u starých rodičov, kde obýva horné poschodie. Je zdravý. Čistý príjem otca bol za obdobie od 9/2019 do 8/2020 v sume 692,17 Eur. Vlastní OMV BMW r.v. 2004. Bývanie: plyn 64 Eur, elektrina 61 Eur, voda 20 Eur, telefón, internet 50 Eur, pohonné hmoty 80-100 Eur, bežné výdavky na stravu a oblečenie. Stará matka otca poberá starobný dôchodok vo výške 410,80 Eur mesačne, starý otec otca vo výške 745,80 Eur mesačne.

3. Maloletý Z. Z. pochádza zo vzťahu zosobášených rodičov, ktorých manželstvo súd rozviedol rozsudkom č.k. 19P/127/2019-48 zo dňa 28.11.2019, kedy zároveň schválil dohodou rodičov o zverení mal. Z. do striedavej osobnej starostlivosti rodičov s tým, že otec bol zaviazaný platiť výživné na mal. v sume 50 Eur mesačne počnúc právoplatnosťou výroku o rozvoze manželstva. Brat mal., Q., bol na základe dohody rodičov, ktorú súd schválil, zverený do osobnej starostlivosti matky a otec bol zaviazaný platiť výživné na mal. v sume 150 Eur mesačne počnúc právoplatnosťou výroku o rozvoze manželstva. Striedavá starostlivosť rodičov v zmysle vyššie citovaného rozsudku sa realizuje v týždňových intervaloch a preberanie mal. prebieha v mieste bydliska toho rodiča, ktorý má mal. práve v osobnej starostlivosti, a to vždy v piatok o 18 hod. Styk rodičov s deťmi nebol upravený. Nebolo sporné, že striedavá osobná starostlivosť (ďalej aj SOS) sa najmenej od rozvodu manželstva aj realizuje. Matka navrhla zveriť mal. do jej osobnej starostlivosti a navrhla otcovi určiť výživné v sume 150 Eur mesačne. Zároveň navrhla otcovi upraviť styk s mal. Otec navrhol návrh matky zamietnuť. Kolízny opatrovník uviedol, že mal. sa vyjadril, že je spokojný so súčasným stavom ohľadne striedania sa u rodičov v týždňových intervaloch. Zároveň apeloval na rodičov, aby sa snažili vylepšiť svoje vzájomné vzťahy (ods. 20. odôvodnenia rozsudku).

4. Právne prvoinštančný súd vec posúdil na základe aplikácie čl. 5, § 24 ods. 1, 2, 4, 5, § 25 ods. 1, 3, 4, § 26, § 36 ods. 1, § 62 ods. 1 až 6 zák. č. 36/2005 Z.z. o rodine (ďalej aj len ZoR), § 217 ods. 1 veta prvá zák. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj len CSP) a § 121 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej aj len CMP).

5. Prvou spornou otázkou, ktorú súd prvej inštancie riešil bola otázka osobnej starostlivosti o maloletého. Skonštatoval, že prvoradým predpokladom pre ustanovenie striedavej osobnej starostlivosti je, že dieťa nebude vytrhávané opakovane z prostredia školy alebo predškolského zariadenia a cyklicky umiestňované do iného prostredia, že teda obidvaja rodičia žijú v mieste, ktoré umožňuje dieťaťu dennú dochádzku do zariadenia, ktoré už navštevuje, resp. na ktorom sa rodičia dohodnú. Podobne by sa malo dieťaťu zachovať jeho sociálne prostredie, priatelia, susedia a záujmové aktivity. Medzi dôležité kritériá posudzovania záujmu maloletého dieťaťa patria predovšetkým: 1. citové väzby dieťaťa. 2. vývinové potreby. 3. stabilita budúceho výchovného prostredia, schopnosť rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom (ods. 21. odôvodnenia rozsudku).

6. Ako to vyplýva z návrhu matky, v rozvoze konaní matka uzatvorila dohodu s otcom mal. v čase, kedy žila u svojej tety v N. a po uzatvorení dohody sa presťahovala do obce C., ktoré sú vzdialené od S., kde má mal. trvalý pobyt a kde navštevuje školu, približne 30 km. To, že priateľ matky žije v C., vedela matka aj v čase rozvodového konania. Bývanie u tety označila ako prechodné riešenie. Uzatvorila rodičovskú dohodu, pri ktorej súd predpokladá, že rodičia konajú v záujme mal., súhlasila so zverením mal. Z. do SOS, ktorá sa následne aj realizovala a realizuje. Ako sama uviedla, po uzatvorení rodičovskej dohody sa presťahovala k priateľovi do obce C. a trvá na zmene zverenia aj z dôvodu, že táto obec je značne vzdialená od obce S.. Mal. Z. si však zvykol na striedavú osobnú starostlivosť, ktorá mu vyhovuje. Matka musela ak nie vedieť, tak prinajmenšom uvažovať o presťahovaní sa do obce C. k priateľovi, s ktorým už bola vo vzťahu v čase rozvodového konania. Preto už pri uzatváraní rodičovskej dohody mala uvažovať nad tým, aký dopad bude mať prípadná zmena výchovného prostredia na mal. Matka v priebehu konania neskôr zdôrazňovala, že dôvodom návrhu sú najmä nedostatky v starostlivosti zo strany otca, avšak ako prvý dôvod v návrhu uvádza vzdialenosť bydlísk rodičov, čo má podľa nej časový a finančný dopad. V

závere konania, po tom čo súd vec predbežne posúdil, matka uviedla, že je nesmierne náročné a iba na jej bremene, aby každodenne počas dvoch týždňov zabezpečovala odvoz mal. do školy. Má záujem o prestup mal. do základnej školy v C., pričom mal. bol v základnej škole v N. celý 1. ročník a nemal s tým problém. Aj z uvedeného tvrdenia sa súdu javí, že hlavným dôvodom návrhu je práve cestovanie.

7. Súd prvej inštancie pokračoval, že matka v návrhu uviedla, že mal. potvrdil, že do školy i zo školy ho vozí prababička, ona mu varí a prespáva u nej. Otec ako vodič kamiónu odchádza z práce skoro ráno a vracia sa večer a v piatok chodí von s priateľmi, kde sa zdrží do ranných hodín. Otec nepoprel, že zo školy mal. nevyzdvihuje každý deň on. Avšak mal. Z. zase uviedol, že počas pobytu u matky ho vyzdvihuje priateľ matky. Matka síce uvedené poprela, ale súd nevzhladá na tom, že mal. Z. vyzdvihujú rodinní príslušníci a nie rodičia, nič negatívne. Je bežné a zdravé, že aj ostatní rodinní príslušníci sa podieľajú na starostlivosti o deti v rodine. Je potrebné prihliadnuť aj na skutočnosť, že otec mal. je zamestnaný a tento je povinný zabezpečiť, nie aj osobne realizovať, vyzdvihnutie mal. zo školy. Nebolo potvrdené, že by otec trávil noci mimo domova, v čase kedy má mal. Z. v starostlivosti.

8. Matka tiež namietla, že otec sa mal. riadne nevenuje. Je pravda, že aj mal. počas pohovoru uviedol, že by rád trávil s otcom viac času v záhrade, resp. že otec si ho po tom čo príde z práce nevšima. Následne však mal. uviedol, že spolu s otcom denne trávia čas aj dve hodiny. Otec sa bránil tak, že po práci si potrebuje chvíľu oddýchnuť, ale synovi sa venuje. Otec sa orientuje v školskom prospechu mal., v záujmoch mal. Vie si prispôbiť pracovné povinnosti s ohľadom na starostlivosť o mal. Z vyjadrení otca a i mal. vyplýva, že radi spolu trávia čas. Čo sa týka hrania playstation, otec sa vyjadril, že Z. má obmedzený čas na hranie, čo potvrdil aj mal. Pokiaľ by matka mala skutočné obavy o negatívne vplyvy na Z., nedovolila by, aby mal. možnosť hrať sa na playstation aj v jej domácnosti. Pritom mal. počas pohovoru uviedol, že matka mu sľúbila obstaranie PS4. Matka to síce poprela, súdu však nie je zrejmé, prečo by si takúto vec mal. vymyslel, resp. poplietol, keď v tom čase už mali k dispozícii staršiu konzolu.

9. Mal. Z. trávi veľa času so svojim strýkom, Z., s ktorým sú spolužiaci. Matka nepoprela otcovo tvrdenie, že spolu vyrastali od malička, a že jej to v danom čase nevadilo. Chlapci si na seba zvykli, preto by nebolo citlivé požadovať, aby sa tento vzťah zrazu zmenil. Je pravda, že je potrebné postupne budovať aj vzťah s bratom Q.. Je však logické, že kvôli vekovému rozdielu si v súčasnosti lepšie rozumie s rovesníkom Z.. Súd preto daný vzťah nijako nevyhodnotil ako škodlivý pre mal. Z. (ods. 25. odôvodnenia).

10. Ako podstatný argument súd prvej inštancie zobral do úvahy praktickú realizovateľnosť SOS, keďže pre matku a mal. to predstavuje každodenné cestovanie do školy mal. počas dvoch týždňov v mesiaci. Rovnako považoval za potrebné zobrať na zreteľ, že aj otec vyzdvihuje mal. u matky, čím sa aj jemu mierne zvýšili náklady. Avšak vzhľadom na sociálne väzby mal. Z. na prostredie v S., či už v domácnosti otca, väzby s rodinnými príslušníkmi zo strany otca a v škole, by v súčasnosti zmena výchovného prostredia predstavovala vážny zásah do jeho práv. Z. vyjadril celkovú spokojnosť so súčasným stavom, preto súd tento dôvod nepovažuje za tak podstatný, aby prevážil záujem mal. na zotrvaní v súčasnom modeli starostlivosti. Je pravda, že sa zvýšili náklady s cestovaním, na ktorých je podľa judikatúry povinný podieľať sa aj otec maloletého (ods. 26. odôvodnenia).

11. Prvoinštančný súd vyhodnotil aj mieru problémov v komunikácii rodičov, ktorá je dôležitým aspektom pri realizácii SOS. Zdôraznil, že na SOS sa dohodli rodičia ani nie pred rokom. Po rozvoде došlo k narušeniu vzťahov, podľa tvrdenia otca aj zásahmi priateľa matky do vzájomného vzťahu rodičov. Na súdoch v súčasnosti prebiehajú viaceré súdne konania iniciované oboma rodičmi, čo neprispieva ich vzájomnému vzťahu. Súd je toho názoru, že sa môže jednať o situáciu prechodnú, ktorú je možné nateraz riešiť uloženým výchovným opatrením. Rodičia si musia uvedomiť, že oni dvaja ponúkli mal. možnosť striedania sa u oboch rodičov v rovnakom rozsahu. Mal. Z. túto príležitosť využil, je spokojný s týmto stavom, preto rodičia by mali odstrániť svoju vzájomnú nevraživosť a aktívne pracovať na zlepšení vzájomnej komunikácie. Dôkazy predložené v konaní svedčia o tom, že rodičia vynakladajú svoju energiu vo vzájomnom dokazovaní si pochybení, namiesto toho, aby túto energiu orientovali na svoje spoločné deti. Mal. Z. je citlivý chlapec, ktorý toto všetko už vníma a ako sa vyjadril, túži po tom, aby sa rodičia už prestali hádať. Súd preto s odkazom na slová kolízneho opatrovníka na pojednávaní, apeloval na rodičov, aby využili súčinnosť, ktorú im súd poskytol zabezpečením bezplatného psychologického poradenstva. Keďže súd nerozhodol o zmene zverenia mal. Z., nepovažoval za potrebné upraviť styk otca s mal. Rodičia sa vedeli počas letných prázdnin na úprave styku s mal. dohodnúť, preto súd nevidel dôvod autoritatívne upraviť styk rodičov s mal., ktorý matka, či otec pre prípad ponechania mal.

v SOS ani nenavrhl. Na základe uvedeného súd návrh matky na zmenu zverenia mal. a úpravu styku zamietol, keďže od posledného rozhodnutia nenastala taká zmena pomerov, ktorá by odôvodňovala zmenu rozhodnutia (ods. 27. odôvodnenia).

12. Napriek tomu, že to matka vyslovene nenavrhla, súd prvej inštancie sa z úradnej moci zaoberal aj otázkou stanoveného výživného vo vzťahu k mal. Z. počas trvania SOS. Od posledného rozhodovania o výživnom došlo k zmene pomerov, keďže sa zvýšili výdavky na cestovanie o 85 Eur mesačne. Súd zároveň priznal matke výživné (ako rozvedenej manželke) v sume 40 Eur mesačne počnúc 26.03.2020, t.j. rovnakým dňom ako bol podaný návrh v tomto konaní. Mal. trávi rovnaký čas u oboch rodičov, preto výdavky na bývanie mal. hradí každý rodič sám. Ostatné primerané bežné výdavky sú podľa názoru súdu vo výške približne 300 Eur, z čoho 1 predstavuje sumu 150 Eur. Po odpočítaní sumy prídavkov na mal. Z. 24,95 Eur, výživného 50 Eur, podiel matky bude predstavovať sumu 75,05 Eur. Čistý mesačný príjem matky je 359,90 Eur, z čoho 30% (čo predstavuje sumu, ktorú je podľa judikatúry možné postihnúť na všetky vyživovacie povinnosti) je 107,97 Eur. Suma prevyšujúca 75,05 Eur je určená na výživu mal. Q.. S ohľadom na príjem otca, súd už ani nemohol otca zaviazat' k plneniu vyššej vyživovacej povinnosti, keďže už v súčasnosti uhradza celkovo výživné vo výške 240 Eur mesačne. Vzhľadom na uvedené dospel súd k záveru, že nedošlo k zmene pomerov, ktorá by odôvodňovala zmenu rozhodnutia súdu o výške vyživovacej povinnosti otca na mal. Z. (ods. 28. odôvodnenia).

13. O trovách prvoinštančný súd rozhodol podľa § 52 CMP, a teda, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

14. Proti tomuto rozsudku v celom jeho rozsahu podala prostredníctvom svojej advokátky odvolanie matka maloletého, v rámci ktorého uplatnila odvolacie dôvody, že súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, a ktorým sa domáhala, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmenil tak, že vyhovie jej návrhu, zmení predchádzajúci rozsudok o striedavej osobnej starostlivosti rodičov o maloletého Z., maloletého zverí do jej výlučnej osobnej starostlivosti, otca zaviazže výživným v sume 150,- Eur mesačne a zároveň v navrhnutom rozsahu upraví styk otca s maloletým.

15. K uplatnenému odvolaciemu dôvodu, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, odvolateľka ku konštatácii súdu prvej inštancie v bode 20. odôvodnenia, že kolízny opatrovník uviedol, že maloletý vyjadril spokojnosť s aktuálnym stavom, poukázala na skutočnosť, že kolízny opatrovník nedostatočne zisťoval pomery maloletého Z., nevykonala s ním žiaden pohovor, nešetřil pomery rodičov v domácnosti a ani nekontaktoval základnú školu. Kolízna opatrovníčka v záverečnej reči ani nevzniesla žiadne návrhy ohľadom maloletého. Jediným dôkazom v tejto otázke bol výsluch maloletého pred súdom. Kolízna opatrovníčka žiadne iné úkony nevykonala, hoci v danej situácii bolo bezpochyby potrebné šetřenie pomerov a zároveň i stanovisko školy, ktorú maloletý navštevuje. Z výsluchu maloletého vyplynulo, že v čase, keď je u otca, osobnú starostlivosť o neho zabezpečujú stará matka a prastará matka, ktoré ho vozia do školy i zo školy a zabezpečujú mu stravu. Maloletý následne zostáva u babky so svojim strýkom Z., s ktorým mu rodina otca vytvára umelú silnú citovú väzbu. Uviedol, že sa s otcom každý deň hráva dve hodiny a zároveň, že sa hráva spolu playstation, aj otec hráva playstation sám. Syn si praje, aby sa mu otec viac venoval, ten však uviedol, že je po práci unavený. Ak otec, ako tvrdí, pracuje prevažne do 14.00 hod., tak musí ešte pred príchodom syna zo školy po tom, čo ho vyzdvihne a nachová stará matka, mať dostatok času na odpočinok. Závislosť otca na hrách bola podstatným dôvodom rozpadu manželstva rodičov maloletého. Matka predložila súdu dôkazy o tom, že otec stále hráva i automaty. Matka poukázala na správu kolízneho opatrovníka v konaní 19P/127/2019, kde maloletý ešte udáva, že jeho najlepším kamarátom je X.. Následne začala rodina otca účelovo spájať maloletého so strýkom Z., v ktorom sám maloletý uviedol, že nie len kamarát, je rodina. Maloletý Z. matke uviedol, že otec mu v konaní pred súdom zdôrazňoval, že ak sa prikloní na stranu matky, už nikdy Z. neuvidí, čo Z. zraňuje, lebo je na Matúša silne citovo viazaný. Z. chodí do triedy s Z. a aj na krúžky. Zrejme preto, aby ich stará matka mohla vyzdvihnúť naraz a nie preto, že je to v záujme Z.. Maloletý Z. má právo žiť svoj vlastný život a nebyť v tieni Z. a robiť veci, ktoré robí Z., dostávať jedlo uvarené pre Z. a podobne.

16. Matka v odvolaní pokračovala, že súd v bode 21. odôvodnenia rozsudku konštatuje, že podmienkou striedavej starostlivosti je aby mohlo dieťa navštevovať komfortne školu z domácnosti oboch rodičov a tento predpoklad nie je splnený. Otec maloletého spotreboval všetky spoločné peniaze na zabezpečenie

bývania u starých rodičov a matku detí do dnešného dňa nevyplatil. Keďže dočasné prostredie nebolo vhodné na dlhodobý pobyt matky a detí, matka prijala priateľovu ponuku na to, aby bývala s ním v obci C.. Na strane matky sa teda zmenili pomery a týmto dôvodila svoj návrh vo veci.

17. Základným predpokladom na zverenie maloletého do striedavej starostlivosti je aj bezproblémová komunikácia medzi rodičmi. Nakoľko rodičia maloletého Z. majú obrovský problém so vzájomnou komunikáciou, súd im v danej veci nariadil výchovné opatrenie v podobe podrobenia sa psychologickému poradenstvu za účelom zlepšenia vzájomnej komunikácie. Súd ale vôbec nečakal na výsledky tejto spolupráce a vo veci rozhodol. Matka je názoru, že súd mal počkať na výsledky súdom nariadenej spolupráce a iba ak by došlo k zlepšeniu vzájomnej komunikácie a vzťahov rodičov, mal ponechať maloletého v striedavej starostlivosti rodičov.

18. K ods. 25. odôvodnenia preskúmaného rozsudku matka zdôraznila, že v konaní pred súdom pod sp. zn. 19P/127/2019 maloletý ešte udáva, že jeho najlepším kamarátom je X. a nie Z., až následne začal otec vplývať na Z. a umelo vytvárať absolútnu naviazanosť Z. na Z. tým, že trávia spolu takmer všetok voľný čas. Do školy a zo školy ich vozí Z. matka, ktorá je zároveň Z. starou mamou a zapísali ich aj na rovnaké krúžky. Matka trvá na tom, že Z. má právo na vlastný život a nielen kopírovať život a aktivity Z..

19. Pokiaľ súd prvej inštancie v ods. 25. odôvodnenia rozsudku poukazuje na to, že otec má s vyzdvihovaním syna v obci C. zvýšené výdavky, vôbec neberie do úvahy výdavky matky na cestovné. Súd sa jednostranne a tendenčne prikláňa na stranu otca ako by ho obhajoval a na argumenty vznesené matkou neprihliada a zľahčuje ich. Podľa matky jednostranne vyznieva konštatovanie súdu v ods. 28. odôvodnenia, že súd v konaní pod sp. zn. 19Pc/17/2020 priznal matke nárok na príspevok na rozvedenú manželku vo výške 40,- Eur mesačne, ale opomenul konštatovať, že tak učinil iba na krátky čas, do 12.11.2020. Bez ohľadu na to, že maloletého Q. nevzali do materskej školy a po dovŕšení jeho troch rokov dňa 12.11.2020 zostane jeho matka bez akéhokoľvek príjmu. Súd teda na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, keď mal za to, že otec sa o maloletého riadne osobne stará a jednak v otázke splnenia vzdialenostných podmienok a komunikačných podmienok na zverenie maloletého do striedavej osobnej starostlivosti rodičov.

20. V ďalšej časti odvolania matka argumentovala, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, keď súd mal za to, že nie sú splnené zákonné podmienky na zmenu predchádzajúceho rozhodnutia. Matka trvá na tom, že keď súd v danej veci nariadil výchovné opatrenie, mal počkať na jeho výsledky. Z vyjadrenia otca aj maloletého je preukázané, že v čase, keď sa maloletý nachádza v osobnej starostlivosti otca a reálne osobnú starostlivosť zabezpečuje jeho stará a najmä prastará matka a nie otec. Primárnym právom dieťaťa je osobná starostlivosť realizovaná rodičmi, až sekundárne starými a prastarými rodičmi, pričom matka má záujem a aj vytvorené podmienky na to, aby sa sama osobne o maloletého Z. starala.

21. Vzhľadom na uvedené matka má za to, že prvoinštančný súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, keď mal za to, že v danej veci nie sú splnené podmienky na zmenu pôvodného rozhodnutia a zároveň námietky matky ohľadom vzdialenosti a nedostatkom osobnej starostlivosti otca o maloletého Z. rozhodol tak, že návrh matky v celom rozsahu zamietol.

22. Otec maloletého, ani procesný opatrovník odvolanie voči predmetnému rozsudku nepodali.

23. Procesný opatrovník maloletého v konaní vo svojom písomnom vyjadrení k doručenému odvolaniu matky uviedol, že sa pridrižiava ním podaných správ z prešetrovaných pomerov rodičov zo dňa 30.10.2019 a 9.7.2020. Nesúhlasí s tvrdením odvolateľky, že opatrovník nedostatočne zisťoval pomery maloletých detí a rodičov. ÚPSVaR Trnava vykonal šetrenie na strane matky dňa 24.6.2020 a na strane otca 7.7.2020. Opatrovník nesúhlasí ani s tvrdením, že nebol vykonaný pohovor s maloletým, s maloletým Z., vykonal pohovor dňa 16.10.2019 a 7.7.2020, pričom dňa 11.8.2020 bol vykonaný pohovor s maloletým na Okresnom súde Galanta. Maloletý sa počas rozhovorov vyjadril, že je spokojný so striedavou starostlivosťou rodičov a nič by na tom nemenil. V záverečných rečiach opatrovník súhlasil s uložením výchovného opatrenia rodičom.

24. K doručenému vyjadreniu procesného opatrovníka k odvolaniu matky maloletého, matka maloletého vo svojom písomnom vyjadrení prostredníctvom svojej advokátky uviedla, že trvá na skutočnostiach, ktoré uviedla v odvolaní.

25. Otec maloletého vo svojom oneskorene doručenom písomnom vyjadrení k vyjadreniu kolízneho opatrovníka k odvolaniu matky uviedol, že s ním v celom rozsahu súhlasí. Potvrdil, že názor maloletého Z. bol skutočne zisťovaný opakovane a vždy bolo zistené, že maloletý chce zostať v striedavej osobnej starostlivosti. Dokonca pri poslednom zisťovaní názoru maloletého sa vyjadril, že u otca by chcel zostať dlhšie cca o dva dni. Aj v súčasnosti maloletý stále deklaruje, že chce zostať v striedavej starostlivosti, jeho názor teda považuje za konzistentný.

26. K odvolaniu matky otec uviedol, že s ním nesúhlasí, keďže je postavené na účelových tvrdeniach, častokrát až klamstvách v snahe vykresliť osobu matky ako jediného kompetentného rodiča a otca len v negatívnom smere. Matka v celom podaní prehliada záujem maloletého Z., ktorý sa opakovane vyjadril, že je spokojný v striedavej osobnej starostlivosti. Za snahou matky otec vidí jednak jej komfort a tiež silný vplyv jej súčasného partnera, ktorému pravdepodobne táto situácia nevyhovuje. Okrem toho snahu matky považuje za akúsi odpoveď na podanie otca z marca 2020, ktorým sa domáha striedavej starostlivosti o mladšieho spoločného syna Q., nemôže ani vylúčiť snahu matky získať od otca vyššie výživné. Podľa otca matka mala presťahovanie sa zvážiť a uvedomiť si riziká nového bydliska. Zverenie maloletého Z. do osobnej starostlivosti matky a následná zmena školy by nebola v záujme maloletého, práve naopak. Z. by jeho situáciu podstatne skomplikovala, nakoľko by prišiel o pôvodnú školu, spolužiakov a aj čas s maloletým Z.. Maloletý Z. nechce bývať v C. a navštevovať tam školu. V prípade, že matke robí skutočne taký problém fakt, že maloletého vozí do jeho školy, tak otec súhlasí s tým, aby boli obe deti zverené do jeho osobnej starostlivosti. K tejto časti vyjadrenia otec ako dôkaz odkazuje na video ako si otec preberá maloleté deti, ktoré sa k nemu tešia (k vyjadreniu nie je pripojené). Otec dodal, že už počas trvania manželstva matka nechávala obe deti varovať jej matke s tým, že ako kadernička ide strihať a pritom sa v tom čase stretávala s jej súčasným priateľom. Napokon nevera matky bola v súdnom konaní preukázaná. Matka opakovane napáda starostlivosť otca, je však potrebné uviesť, že je to práve v čase, keď je maloletý Z. s matkou, kedy väčšinu voľného času sleduje TV, hrá playstation, počas víkendov je u starých rodičov z matkinej strany. Až teraz začala matka s maloletými opäť chodiť na výlety, otec predpokladá, že kvôli tomu, že sa blíži termín súdneho pojednávania. Zo žiackej knižky maloletého Z. je zrejme, že v časoch, keď je v domácnosti matky, častokrát si niečo zabudne, nie je na vyučovanie riadne pripravený. Otec sa s maloletým pripraví do školy lepšie ako matka. Matka s maloletým nechodíva ani k logopedičke a k zubárovi, chodíva s ním otec. Začiatkom školského roka potrebné veci do školy už po dva roky nakupoval a zabezpečoval otec, navela mu matka v roku 2020 poslala polovicu nákladov. Poplatky súvisiace so školou a poplatky na krúžky platí takisto otec. Ak teda matka chce prezentovať svoju starostlivosť ako príkladnú, uvedené otec odôvodnene spochybňuje. V tejto súvislosti ako dôkaz pripojil fotografiu športových pomôcok, ktoré má Z. a jeho brat k dispozícii u otca a fotografie o výletoch matky s priateľom. Za zarážajúce otec označil, že matka, ktorá maloletého Z. posielala počas svojich víkendov k svojim rodičom, napáda starostlivosť otca o maloletého tvrdením, že sa o maloletého starajú iné osoby (babka, prababka). Samozrejme otec stretávanie maloletého Z. s jeho príbuznými podporuje, nakoľko majú pekný vzájomný vzťah, neznamená to však, že maloletému Z. sa nevenuje a že ho odkladá iným osobám. Tvrdenie matky, že sa o maloletého starajú iné osoby ako otec, je klamstvo. Pravdou je, že tým, že otec chodíva do práce skoro ráno, tak maloletého Z. ráno vozíva do školy jeho stará matka spolu s maloletým Z.. Pomoc starých rodičov je bežná aj v iných rodinách. Od matky, ktorá je na rodičovskej dovolenke s maloletým Q., považuje otec za znevažovanie otca kvôli tejto forme výpomoci starej matky pri rannom vození do školy, za veľmi neférové. To, že otcovi pri rannom rozvoze pomáhajú príbuzní skutočne nepovažuje za dôkaz, že sa o maloletého Z. osobne nestará. Otec má pocit, že matka sa snaží maloletého Z. čo najviac spriatelíť s Z., synom jej partnera. Otec poukázal tiež na to, že rodičia od začiatku striedavej osobnej starostlivosti striedali dieťa v opačných týždňoch ako bolo určené v rozsudku. Počas vianočných sviatkov v roku 2020 ale matka povedala otcovi, že budú postupovať presne podľa rozsudku, nakoľko maloletý Z. vedel, že má byť u otca počas vianočného týždňa, tešil sa na spoločné zdobenie stromčeka a matka otcovi po príchode po Z. oznámila, že mu ho nedá, nehľadiac pritom na záujem a očakávania maloletého. Tento postup otec považuje za veľmi necitlivý voči maloletému. Nakoľko dokazovanie bolo pomerne rozsiahle, názor maloletého bol zistený opakovane, súd nemal dôvod čakať na výsledok výchovného opatrenia. Otec je názoru, že súd rozhodoval vec v čase, kedy mal potrebné skutkové okolnosti dostatočne zistené. Poukázal tiež na to, že rodičia majú možnosť upraviť si svoju komunikáciu za pomoci odborníkov v prebiehajúcom výchovnom

opatrení, pričom v bežnom živote rodičia normálne o maloletých deťoch komunikujú, o čom ako dôkaz pripojil históriu telefonických hovorov rodičov z marca 2021. V závere otec uviedol, že rozhodnutie súdu prvej inštancie považuje za vecne správne, v záujme maloletého absolútne odmieta tvrdenia, že by súd nejako zvýhodňoval otca, nevyhodnotil a nezobral do úvahy argumenty matky a podobne. Súd vykonal rozsiahle a podrobné dokazovanie, obe strany mali možnosť vyjadriť sa k prejednávanej veci, predložiť dôkazy. Súd preskúmal všetky predložené dôkazy. Jednoznačne konal a rozhodol výhradne v záujme maloletého Z., ktorý opakovane tvrdil, že chce zostať v striedavej osobnej starostlivosti. V závere otec navrhol, aby Krajský súd Trnava rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdil v celom rozsahu.

27. K vyjadreniu sú pripojené štyri strany A4, v ktorých sú označené hovory z neznámeho mobilného telefónu v období od 5.3.2021 do 31.3.2021. Ďalej je pripojená strana A4 s kópiami 15 poštových poukazov v tak zmenšenom formáte, že sú nečitateľné. Na ďalších piatich stranách formátu A4 je niekoľko fotografií označené ako Z. E. a O. N. z dovolenkových pobytov. Na ďalšej fotografii je zachytené skladisko detských mobilných hračiek (bicyklov, kolobežiek, autíčok...). Na ďalšej jednej A4 strane je zachytená zrejme sms komunikácia, kde je napísané: Z. Z. ...bez kriedy a „To je ten Teams, skúste“.

28. Predmetné podanie bolo doručené advokátke matky maloletej a procesnému opatrovníkovi. Procesný opatrovník nereagoval.

29. Matka maloletého k doručenému vyjadreniu otca k odvolaniu uviedla, že otec vo vyjadrení osočuje matku. Matka sa vždy osobne starala o obe maloleté deti a aktívne s nimi trávi čas. Ako dôkaz pripojila fotografie o SMS komunikácii a výletoch. Je pravdou, že matka po narodení Z. a jeho nástupe do materskej školy pracovala na polovičný úväzok a to výlučne z dôvodu, aby mohla dieťa nosiť do materskej škôlky a vyzdvihnúť ho, keď otec sa na týchto činnostiach nepodieľal. Matka preto trvá na svojom návrhu vo veci samej, ako aj na svojich vyjadreniach a na odvolaní. Zverenie maloletého Z. do osobnej starostlivosti matky je v prvom rade v záujme maloletého. Z. si v bydlisku matky našiel kamarátov, trávieval veľa času vonku na ihrisku, postupne si vybudoval dobrý vzťah aj so synom matkinho priateľa, matke potvrdil, že by mu zmena školy neprekážala. Otec predložil fotografiu športových potrieb maloletého, kde sú aj hračky, ktoré kúpil deťom starý otec z matkinej strany. Otec matke po rozchode nedal žiadne z hračiek a ona musela kupovať všetko sama. Voľný čas trávi matka s deťmi vonku, aj na výletoch, o čom predkladá fotografie. Matka dodala, že dňa 30.7.2021 očakáva narodenie dieťaťa zo vzťahu s priateľom a maloletý Z. sa na sestričku veľmi teší, o čom pripojila fotografie zachytávajúce oznámenie, že sa narodí sestrička. K výletu matky s priateľom v čase, keď boli deti u otca uviedla, že matka má právo tráviť čas s priateľom, s ktorým si rozumejú a majú harmonický vzťah. Poukázala na fotografie predložené matkou o tom, ako otec hrá automaty a navštevuje bary, čo je škodlivé pre rodinný život a práve závislosť otca na hrách a jeho čas mimo domova zapríčinili rozvrat manželstva. Matka prispôbovala svoj život i pracovné povinnosti vždy záujmom detí, o ktoré sa osobne starala a tak je tomu i do dnešných dní. Pre matku sú jej deti na prvom mieste a preto podala aj návrh vo veci, aby chránila záujmy maloletého syna.

30. K odvolaniu matka pripojila stranu A4 komunikácie medzi neznámymi osobami ohľadne výletov, množstvo fotografií, na ktorých sú zachytené maloleté deti chlapčenského pohlavia a zrejme matka a jej priateľ pri voľnočasových aktivitách. Na jednej fotke sú zachytené detské bicykle, autičko, bazén a na jenej usmievajúci sa maloletý chlapec s balónom s nápisom „Kluk nebo holka“.

31. V zmysle § 34 CMP v tomto mimosporovom konaní neplatí tzv. koncentrácia konania a v zmysle § 63 CMP v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy v podstate až do rozhodnutia odvolacieho súdu. V zmysle § 185 ods. 1 CSP použitého s odkazom na ust. § 2 ods. 1 CMP platí, že súd rozhodne ktoré z navrhnutých dôkazov vykoná. Podmienkou vykonania navrhnutých dôkazov je, že musia byť relevantné, tzn. skutočnosti, ktoré majú byť nimi preukázané musia byť podstatné pre rozhodnutie. Súd teda pri navrhnutom dôkaze skúma a vyhodnocuje, či skutočnosť, ktorá ním má byť preukázaná nebola už v konaní preukázaná iným dôkazom, ktorý je postačujúci a či by vykonaním tohto ďalšieho navrhnutého dôkazu nedošlo zbytočne k prieťahom v konaní (čl. 12 CMP). V danom prípade matka i otec k svojim vyjadreniam v odvolacom konaní pripojili listinné dôkazy, ktoré boli s vyjadreniami zaslané ostatným účastníkom na vyjadrenie, pričom ich obsah nebol relevantne spochybnený (§ 204 CSP). Pokiaľ ide o športové potreby detí zachytené na fotke predloženej otcom, otec netvrdí, že ich všetky zakúpil on, čo spochybňuje matka, ale že ich deti majú k dispozícii u otca, čo nebolo spochybnené. Odvolací súd bol zároveň toho názoru, že dôkazy navrhnuté na vykonanie

otcom a matkou maloletého vo vyššie uvedených vyjadreniach neboli relevantné, keďže rozhodujúce skutočnosti, ktoré nimi mali byť preukázané už boli v konaní preukázané inými dostačujúcimi dôkazmi, príp. boli o skutočnostiach právne bezvýznamných a preto boli nadbytočné.

32. Do rozhodnutia odvolacieho súdu matka doručila do spisu ďalšie písomné vyjadrenie, v ktorom oznámila, že i napriek prebiehajúcemu výchovnému opatreniu nariadenému súdom sa nepodarilo u rodičov zlepšiť vzájomnú komunikáciu a vzájomné vzťahy sú stále napäté. V súčasnosti otec odmieta podieľať sa rovným dielom na úhrade nákladov maloletého Z.. Matka napriek tomu, že nemá žiaden príjem, musela uhradiť celý poplatok za ZUŠ vo výške 42,- Eur, hradila aj náklady na prvé sväté prijímanie maloletého a to poplatok 35,- Eur do združenia rodičov, ako i oblek a ďalšie s tým súvisiace výdavky.

33. K podaniu matka pripojila kópie listinných dôkazov: poštový poukaz datovaný 9.6.2021 o úhrade sumy 42,- Eur adresátovi ZUŠ K. od odosielateľa Z. Z., poštový poukaz zo dňa 16.9.2020 a 9.6.2021 na sumu 10,- Eur od odosielateľa Z. Z., v prospech adresáta Základná škola S., poštové poukazy na úhradu 20,- Eur v prospech Základnej školy S. od odosielateľa Z. Z. zo dňa 4.2.2020, 16.9.2020, 20.11.2020 (dátumy sú zle čitateľné). Pripojila tiež sms komunikáciu o úhrade za prijímanie 35,- Eur a o tom, že na prijímanie kúpi aj oblek.

34. Ďalšie podania v odvolacom konaní strany do spisu nedoručili.

35. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - účastníkom, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP v spojení s § 62 ods. 1 CMP), preskúmal napadnuté rozhodnutie bez viazanosti rozsahom (§ 65 CMP) a bez viazanosti dôvodmi odvolania (§ 66 CMP), s prihliadnutím na prípadné vady konania iba ak by mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, ktoré ale nezistil (§ 67 CMP), bez potreby zopakovania alebo doplnenia dokazovania (§ 68 CMP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP), po preskúmaní zákonnosti a vecnej správnosti rozhodnutia a jemu predchádzajúceho konania dospel k záveru, že odvolaniu matky maloletého nie je možné priznať úspech, keďže napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je v celom rozsahu vecne správny, v dôsledku čoho boli splnené podmienky pre jeho potvrdenie (§ 387 ods. 1 a 2 CSP).

36. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu, ktorý v danom prípade nie je viazaný rozsahom odvolania (§ 65 v spojení s § 121 CMP), ani uplatnenými odvolacími dôvodmi (§ 66 CMP), bolo posúdiť, či v danom prípade došlo k takej zmene pomerov (§ 26 ZoR a § 121 CMP), ktorá by odôvodňovala zmeniť predchádzajúce súdne rozhodnutie, resp. schválenú dohodu o výkone rodičovských práv a povinností, na základe ktorej bola nariadená sriedavá osobná starostlivosť oboch rodičov o maloletého Z., podľa návrhu matky tak, aby maloletý bol zverený do jej výlučnej osobnej starostlivosti a zároveň upravené výživné a styk.

37. Súdom prvej inštancie aplikované ust. § 26 ZoR a § 121 CMP umožňujú súdu zmeniť rozhodnutie, resp. súdom schválenú dohodu o výkone rodičovských práv a povinností vtedy, ak sa zmenili pomery. Takáto zmena pomerov musí byť závažnejšieho, významného a nie krátkodobého charakteru a môže spočívať v rôznych okolnostiach, či už na strane rodičov alebo maloletého dieťaťa. Musí ísť pritom o podstatné zmeny v tých skutočnostiach, ktoré tvorili skutkový základ rozhodnutia o výkone rodičovských práv a povinností, ktoré nastali v čase po predchádzajúcom rozhodnutí. Pri posudzovaní predpokladov pre zmenu úpravy rodičovských práv a povinností je nevyhnutné prihliadať na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby a stabilitu výchovného prostredia, ako aj na právo maloletého dieťaťa na primeraný kontakt s oboma rodičmi, pričom záujem maloletého je vždy prvoradý a rozhodujúci. Zmena pomerov odôvodňuje zmenu rozhodnutia o výchove maloletého dieťaťa len vtedy, ak iné okolnosti prevažujú nad požiadavkou stálosti výchovného prostredia.

38. Keďže súd prvej inštancie plne zohľadniac naposledy uvedené základné zákonné predpoklady pre zmenu rozhodnutia o výkone rodičovských práv a povinností k maloletému, v dostatočnom rozsahu

vykonával dokazovanie potrebné na zistenie skutočného stavu veci pre posúdenie podmienok pre zmenu predchádzajúceho rozhodnutia, výsledky tohto dokazovania jednotlivo i vo vzájomných súvislostiach správne vyhodnotil, pričom dospel k správnym skutkovým zisteniam a zároveň vec i správne právne posúdil, pričom odvolací súd sa stotožňuje i s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, s poukazom na ust. § 387 ods. 2 CSP konštatuje správnosť jeho dôvodov a odkazuje na výstižné, správne a presvedčivé odôvodnenie písomného vyhotovenia preskúmaného rozsudku. Odvolací súd nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od skutkových alebo právnych záverov súdu prvej inštancie odchýliť a nemôže preto dať za pravdu odvolateľke. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia dopĺňa iba nasledovné:

39. K námietkam odvolateľky, že procesný opatrovník maloletého nedostatočne zisťoval pomery, nevykonával s maloletým pohovor, nešetril pomery rodičov v domácnosti, ani nekontaktoval základnú školu, odvolací súd uvádza, že tieto považuje za neďôvodné. Na č.l. 59 spisu je založená správa procesného opatrovníka zo dňa 9.7.2020, z ktorej vyplýva, že dňa 7.7.2020 bolo vykonané šetrenie na strane otca maloletých detí a v ten istý deň procesný opatrovník bez prítomnosti zákonných zástupcov vykonával aj pohovor s maloletým Z.. Na č.l. 60 spisu je správa o pomeroch zo dňa 6.7.2020 podaná procesným opatrovníkom maloletého s obsahom šetrenia v domácnosti matky maloletého dňa 24.6.2020. Obsah týchto podaní súd prvej inštancie zachytáva v ods. 3 odôvodnenia preskúmaného rozsudku. Podstatným v tejto súvislosti je, že súd prvej inštancie sám vykonával priamy pohovor s maloletým dňa 11.8.2020 v kancelárii sudkyne za prítomnosti procesného opatrovníka bez účasti zákonných zástupcov a v súlade s ust. § 38 CMP a § 43 ods. 1 ZoR tak bezprostredne a priamo zisťoval názor maloletého, pričom výsledky tohto pohovoru súd podrobne zachytil v ods. 7 odôvodnenia preskúmaného rozsudku. Keďže vykonaným dokazovaním aj podľa názoru odvolacieho súdu boli dostatočným spôsobom zistené skutočné okolnosti prípadu vo vzťahu k predpokladom pre zmenu predchádzajúceho rozhodnutia o výkone rodičovských práv a povinností k maloletému a zároveň v priebehu konania nevyšla najavo potreba doplniť dokazovanie ešte aj kontaktovaním základnej školy, ktorú maloletý navštevuje (§ 191 ods. 1 CSP), pričom procesný opatrovník maloletého v konaní postupoval štandardne, uvedená odvolacia námietka matky maloletého neobstoja.

40. S ďalšou námietkou odvolateľky, že osobnú starostlivosť o maloletého zabezpečujú jeho stará a prastará matka a otec sa mu málo venuje, sa súd prvej inštancie správne v súlade so zistenými skutkovými okolnosťami veci vysporiadal v ods. 23. a 24. odôvodnenia preskúmaného rozsudku, s čím sa odvolací súd plne stotožňuje a v podrobnostiach na túto časť odôvodnenia odkazuje. Vykonaným dokazovaním nebolo preukázané, že by sa otec maloletému v primeranom a potrebnom rozsahu nevenoval. Skutočnosť, že sa o maloletého starajú i matka stará matka otca maloletého, za situácie, že otec s maloletým žije v rodinnom dome spolu so svojimi starými rodičmi, treba považovať za obvyklé a pozitívne, ak aj ostatní rodinní príslušníci sa podieľajú na starostlivosti o deti v rodine. Tvrdenie matky maloletého, že otec maloletého je závislý na hrách a hrá i automaty, v konaní ničím preukázané nebolo, ale najmä nebolo preukázané, že by táto prípadná závislosť mala negatívny vplyv na starostlivosť otca o maloletého.

41. Súd prvej inštancie sa náležite vysporiadal i s námietkou odvolateľky, že medzi maloletým Z. a jeho strýkom Z., s ktorým chodia spolu do školy aj na krúžky, otec a jeho rodina podporuje až patologický vzťah, v ods. 25. preskúmaného rozsudku. Daný vzťah nevyhodnotil ako škodlivý pre Z., s čím sa odvolací súd plne stotožňuje. Napokon rodičia majú maloletého Z. v rovnocennej striedavej osobnej starostlivosti a v rámci nej môže matka vplývať na maloletého tak, aby sa tento kamarátsky a rodinný vzťah maloletých nepreklopil do nezdravej roviny.

42. Pokiaľ matka v odvolaní namieta, že podmienkou striedavej starostlivosti je, aby dieťa mohlo konformne navštevovať školu z domácnosti oboch rodičov, čo v danom prípade nebolo splnené, s touto otázkou sa súd prvej inštancie aj podľa názoru odvolacieho súdu správne vysporiadal v ods. 22. a 26. odôvodnenia preskúmaného rozsudku. Je pravdou, že po tom, ako sa matka odsťahovala do 30 kilometrov vzdialenej obce C., pričom maloletý zostal navštevovať základnú školu v S., sa jej situácia zhoršila, keďže v pracovných dňoch v týždni, keď má maloletého vo svojej osobnej starostlivosti, musí zabezpečiť denne dopravu maloletého do školy a zo školy. V tejto súvislosti treba zdôrazniť, že matka, hoci musela rátať so zmenou jej bydliska, uzatvorila rodičovskú dohodu o striedavej osobnej starostlivosti o dieťa a táto sa už aj dlhodobo, bez závažnejších problémov, ku spokojnosti mal. realizuje, hoci pre matku predstavuje istý diskomfort, stratu času a zvýšené náklady. To sa týka čiastočne i otca, ktorý vyzdvihuje maloletého v týždenných intervaloch u matky. Maloletý pritom pri pohovoroch nenamietal, že

by ho cestovanie do školy a zo školy z domácnosti matky neprimerane zaťažovalo, resp. mu inak vadilo. Na druhej strane prvoradým hľadiskom, na ktoré musí súd pri rozhodovaní vo veciach maloletých detí prihliadať, je vždy a prioritne záujem maloletého dieťaťa. V danom prípade si maloletý Z. podľa výsledkov vykonaného dokazovania na striedavú osobnú starostlivosť rodičov zvykol, vyhovuje mu, nechce na tom nič meniť. Ako správne uviedol súd prvej inštancie, vzhľadom na vybudované sociálne väzby maloletého Z. na prostredie v S., by zmena výchovného prostredia v rozpore s vôľou maloletého aktuálne predstavovala závažný negatívny zásah do jeho práv. Vzhľadom na uvedené súd prvej inštancie správne uzavrel, že dôvod vzdialenosti bydliska matky od školy navštevovanej maloletým nie je tak podstatný a relevantný, aby prevážil záujem maloletého na stabilite doterajšieho výchovného prostredia, resp. na súčasnom modeli osobnej starostlivosti o dieťa.

43. Matka maloletého tiež v odvolaní namietala, že medzi rodičmi je obrovský problém vo vzájomnej komunikácii, a súd hoci nariadil výchovné opatrenie o podrobení sa rodičov maloletého psychologickému poradenstvu, na výsledok nevyčkal. Otázkou v problémoch vzájomnej komunikácie rodičov maloletého sa súd prvej inštancie správne a dostatočným spôsobom vysporiadal v ods. 27. odôvodnenia preskúmaného rozsudku, na ktorý odvolací súd v podrobnostiach odkazuje.

44. Súd prvej inštancie na základe uznesenia č.k. 19P/52/2020-79 zo dňa 21.7.2020, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 10.8.2020 poskytol rodičom súčinnosť zabezpečením bezplatného psychologického poradenstva, ktorého účelom bolo zlepšiť vzájomnú komunikáciu medzi rodičmi. Súd prvej inštancie pritom nekonštatoval, že ide o trvalý problém v komunikácii rodičov, ktorý by nebolo možné preklenúť, ale najmä nekonštatoval, že zlá komunikácia medzi rodičmi je prekážkou striedavej osobnej starostlivosti rodičov o dieťa. Naopak striedavá osobná starostlivosť rodičov o maloletého už mesiace funguje, pričom žiadny závažný nedostatok v jej realizácii nevyšiel v konaní najavo. Vzhľadom na to nebolo nevyhnutným ani potrebným, aby súd prvej inštancie vyčkával na výsledok dlhotrvajúceho psychologického poradenstva. Súd v tomto smere poskytol rodičom dostupnú súčinnosť a bolo na nich a na ich vlastnom zodpovednom a uvedomelom prístupe, aby v záujme maloletých detí, túto naplno využili na zlepšenie vzájomnej komunikácie. V prípade potreby majú rodičia možnosť opätovne nadviazať spoluprácu s Tenenet o.z.

45. V tejto súvislosti odvolací súd zdôrazňuje, že sú to práve rodičia, ktorí nesú zodpovednosť za výchovu a vývoj maloletého dieťaťa. Akýkoľvek súd nie je schopný zabezpečiť harmonické usporiadanie rodinných vzťahov a sú to rodičia (nie súdy, sociálni pracovníci, či znalci), ktorí nesú spoločnú zodpovednosť za výchovu a vývoj dieťaťa (obdobný záver vyplýva aj z uznesenie Ústavného súdu Českej republiky vo veci IV. ÚS 60/04). Aj z ustálenej judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky vyplýva, že v záujme dieťaťa spravidla je, aby bolo v starostlivosti oboch rodičov, kde každý z nich poskytuje dieťaťu láskyplnú starostlivosť a každý svojim dielom prispieva k osobnostnému vývoju dieťaťa. Preto akékoľvek obmedzenie tohto aspektu rodinného života musí byť riadne a starostlivo odôvodnené, teda musí sledovať legitímny cieľ najlepšieho záujmu dieťaťa a byť tomuto cieľu primerané. Základným zmyslom starostlivosti rodičov o dieťa musí byť vždy záujem dieťaťa (čl. 18 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa). V tomto ohľade všeobecne platí, že súdne konanie má byť vedené a prijaté opatrenia majú byť účinné vždy v najlepšom záujme dieťaťa (čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa).

46. Ďalšie argumenty účastníkov v odvolacom konaní odvolací súd považoval pre rozhodnutie vo veci samej už za nerozhodné, bez potreby sa nimi osobitne vysporiadať. I podľa už konštantnej judikatúry súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi/stranami konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi/stranami konania. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku účastníka/strany konania, ktorú nastolil. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty účastníkov/strán konania (porovnaj napríklad rozhodnutia Ústavného súdu SR sp. zn. II.ÚS 251/04, III.ÚS 209/04, II.ÚS 200/09 a podobne). Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemusí dať odpoveď na každú otázku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia, ktoré sa preskúmava (II. ÚS 78/05). Preto na ostatnú odvolaciu argumentáciu odvolateľa zaoberajúcu sa ďalšími okolnosťami prejednávanej veci, vzhľadom na uvedené závery už irelevantnú a nespôsobilú ovplyvniť rozhodnutie, i s poukazom na princíp hospodárnosti konania (čl. 17 OSP), odvolací súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou.

47. Zhrnúc vyššie uvedené, v spojení s odôvodením preskúmaného rozsudku, odvolací súd zhodne so súdom prvej inštancie je toho názoru, že aktuálne nie sú splnené podmienky pre zmenu predchádzajúceho rozhodnutia, resp. dohody o výkone rodičovských práv a povinností k maloletému Z., keďže nedošlo k takej podstatnej zmene pomerov, ktorá by s prihliadnutím na prioritný záujem maloletého, odôvodňovala zmenu výkonu rodičovských práv a povinností tak, že by namiesto doterajšej striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov o dieťa, bola nariadená výlučná osobná starostlivosť matky. Súd prvej inštancie preto správne preskúmaným rozsudkom návrh matky ako nedôvodný zamietol. Odvolací súd potom s použitím ust. § 387 ods. 1 a 2 CSP rozsudok súdu prvej inštancie, včítane závislého a vecne správneho výroku II. o náhrade trov konania, ako vo výrokoch vecne správny potvrdil.

48. O nároku na náhradu trov tohto odvolacieho konania bolo rozhodnuté v zmysle § 262 ods. 1 CSP s použitím generálnej klauzuly zakotvenej v § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, keď žiadne okolnosti odôvodňujúce uplatnenie moderačného práva súdu v zmysle § 55 CMP v konaní nevyšli najavo, pričom žiaden z účastníkov ani náhradu trov konania nežiadal (§ 57 CMP).

49. Senát krajského súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).
Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie,

lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).

Oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. Exekučný poriadok, ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie (§ 38 ods. 2 zákona č. 233/1995 Z.z.). Exekúciu vykoná ten exekútor, ktorého v návrhu na vykonanie exekúcie označí oprávnený a ktorého jej vykonaním poverí súd, ak osobitný predpis alebo tento zákon neustanovuje inak (§ 29 zákona č. 233/1995 Z.z.).

Podľa štvrtej časti CMP (§ 370 až 391) sa postupuje pri výkone rozhodnutia, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému. Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia (§ 376 ods. 1 CMP). Súd môže nariadiť výkon rozhodnutia aj bez návrhu (§ 376 ods. 2 CMP). Podrobnosti výkonu rozhodnutia vo veciach maloletých upravuje vyhl. MS SR č. 207/2016 Z.z.